

SVET
EVROPSKE UNIJE

Bruselj, 7. maj 2009
8435/09 (Presse 78)
(OR. en)

**Skupna izjava praškega srečanja na vrhu o vzhodnem
partnerstvu
Praga, 7. maj 2009**

V navzočnosti

EVROPSKE UNIJE, ki jo zastopajo
Mirek TOPOLÁNEK
José Manuel BARROSO
Javier SOLANA

predsednik Evropskega sveta
Predsednik Evropske komisije
generalni sekretar Sveta Evropske
unije/visoki predstavnik za skupno zunanjo
in varnostno politiko

P R E S S E

ARMENIJA, ki jo zastopa

Serzh SARGSJAN

predsednik Republike Armenije

AVSTRIJE, ki jo zastopa

Hans Dietmar SCHWEISGUT

stalni predstavnik Avstrije pri Evropski uniji

AZERBAJDŽAN, ki ga zastopa

Ilham ALIJEV

predsednik Republike Azerbajdžan

BELORUSIJA, ki jo zastopa

Vladimir SEMAŠKO

prvi namestnik predsednika vlade Republike Belorusije

BELGIJE, ki jo zastopa

Herman VAN ROMPUY

predsednik vlade Kraljevine Belgije

BOLGARIJE, ki jo zastopa

Sergej STANIŠEV

predsednik vlade Republike Bolgarije

CIPRA, ki ga zastopa

Markos KYPRIANOU

minister za zunanje zadeve Republike Ciper

ČEŠKE, ki jo zastopa

Mirek TOPOLÁNEK

predsednik vlade Republike Češke

DANSKE, ki jo zastopa

Lars Løkke RASMUSSEN

predsednik vlade Kraljevine Danske

ESTONIJE, ki jo zastopa

Nj. eksc. g. Andrus ANSIP

predsednik vlade Republike Estonije

FINSKE, ki jo zastopata

Nj. eksc. g. Matti VANHANEN

predsednik vlade Republike Finske

FRANCIJE, ki jo zastopa

François FILLON

predsednik vlade Francoske republike

GRUZIJA, ki jo zastopa

Mihail SAKAŠVILI

predsednik Gruzije

NEMČIJE, ki jo zastopa

Angela MERKEL

zvezna kanclerka Zvezne republike Nemčije

GRČIJE, ki jo zastopa

Konstantinos KARAMANLIS

predsednik vlade Helenske republike

MADŽARSKE, ki jo zastopa

Gordon BAJNAI

predsednik vlade Republike Madžarske

IRSKE, ki jo zastopa

Nj. eksc. g. Brian COWEN

predsednik vlade ("Taoiseach") Irske

ITALIJE, ki jo zastopa

Maurizio SACCONI

minister za socialo Italijanske republike

<i>LATVIJE, ki jo zastopa</i> Valdis DOMBROVSKIS	predsednik vlade Republike Latvije
<i>LITVE, ki jo zastopa</i> Vygaudas UŠACKAS	minister za zunanje zadeve Republike Litve
LUKSEMBURG, ki ga zastopa Jean ASSELBORN	podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve in priseljevanje velikega vojvodstva Luksemburg
<i>MALTE, ki jo zastopa</i> Tonio BORG	podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve Republike Malte
POLJSKA, ki jo zastopa Donald TUSK	predsednik vlade Republike Poljske
<i>PORTUGALSKE, ki jo zastopa</i> Luís AMADO	državni sekretar in minister za zunanje zadeve Portugalske republike
REPUBLIKA MOLDAVIJA, ki jo zastopa Andrej STRATAN	podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve in evropsko integracijo Republike Moldavije
<i>ROMUNIJE, ki jo zastopa</i> Emil BOC	predsednik vlade Romunije
<i>SLOVAŠKE, ki jo zastopa</i> Nj. eksc. g. Robert FICO	predsednik vlade Slovaške republike
<i>SLOVENIJE, ki jo zastopa</i> Borut PAHOR	predsednik vlade Republike Slovenije
<i>ŠPANIJE, ki jo zastopa</i> Miguel Angel MORATINOS	minister za zunanje zadeve Kraljevine Španije
<i>ŠVEDSKE, ki jo zastopa</i> Nj. eksc. g. Fredrik REINFELDT	predsednik vlade Kraljevine Švedske
<i>NIZOZEMSKE, ki jo zastopa</i> Nj. eksc. g. Jan Peter BALKENENDE	predsednik vlade Kraljevine Nizozemske
UKRAJINA, ki jo zastopa Viktor JUŠČENKO	predsednik Ukrajine
<i>ZDRUŽENEGA KRALJESTVA, ki ga zastopa</i> David MILIBAND	minister za zunanje zadeve in zadeve Commonweltha Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske

EVROPSKI PARLAMENT, ki ga

zastopa

Hans-Gert PÖTTERING

predsednik Evropskega parlamenta

ODBOR REGIJ, ki ga zastopa

Luc Van den BRANDE

generalni sekretar Odbora regij

EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR,

ki ga zastopa

Ivan VOLEŠ

član Ekonomsko-socialnega odbora

EVROPSKA INVESTICIJSKA BANKA,

ki jo zastopa

Philippe MAYSTADT

predsednik Evropske investicijske banke

EVROPSKA BANKA ZA OBNOVO IN

RAZVOJ, ki jo zastopa

Jean LEMIERRE

predsednik Evropske banke za obnovo in razvoj

Voditelji držav oziroma vlad in predstavniki Republike Armenije, Republike Azerbajdžana, Republike Belorusije, Gruzije, Republike Moldavije in Ukrajine, predstavniki Evropske unije in voditelji držav oziroma vlad in predstavniki njenih držav članic so se sestali v Pragi, da bi z ustanovitvijo vzhodnega partnerstva dvignili medsebojne odnose na višjo raven ter sprejeli naslednjo izjavo:

Ambicioznejše partnerstvo med Evropsko unijo in partnerskimi državami

1. Vzhodno partnerstvo je začetek skupnih prizadevanj držav članic Evropske unije in njihovih vzhodnoevropskih partnerjev (v nadaljevanju: partnerske države), ki temeljijo na vzajemnih interesih in zavezah ter skupni odgovornosti. Razvijalo se bo s skupnimi prizadevanji in popolnoma pregledno.

Udeleženci praškega srečanja na vrhu se strinjajo, da bo vzhodno partnerstvo temeljilo na zavezah načelom mednarodnega prava in temeljnim vrednotam, vključno z demokracijo, pravno državo ter spoštovanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter tržnega gospodarstva, trajnostnega razvoja in dobrega upravljanja.

Vzhodno partnerstvo temelji na sedanjih dvostranskih pogodbenih razmerjih in jih dopolnjuje. Razvijalo se bo brez poseganja v prizadevanja posameznih držav partneric za njihove prihodnje odnose z Evropsko unijo. Urejala ga bodo načela razlikovanja in pogojnosti.

Vzhodno partnerstvo se bo razvijalo vzporedno z dvostranskim sodelovanjem med EU in tretjimi državami.

2. Glavni cilj vzhodnega partnerstva je oblikovati potrebne pogoje za pospeševanje politične povezanosti in nadaljnje gospodarske integracije med Evropsko unijo in zainteresiranimi partnerskimi državami. Pomembna okrepitev politike EU glede partnerskih držav bo nastala z razvojem posebne vzhodne razsežnosti evropske sosedске politike. S tem ciljem si bo vzhodno partnerstvo prizadevalo podpirati politične in socialno ekonomske reforme v partnerskih državah, kar bo olajšalo približevanje Evropski uniji. To služi skupni zavezi za stabilnost, varnost in blaginjo Evropske unije, partnerskih držav in celotne evropske celine.

Vzhodno partnerstvo naj bi nadalje spodbujalo stabilnost in večstransko krepitev zaupanja. Konflikti ovirajo sodelovanje. Zato udeleženci praškega srečanja na vrhu poudarjajo, da je potrebno konflikte čim prej rešiti po mirni poti na podlagi načel in norm mednarodnega prava in v tem okviru odobrenih sklepov in dokumentov.

Poleg tega bi lahko vzhodno partnerstvo pripomoglo k razvoju tesnejših vezi med samimi partnerskimi državami.

3. Vzhodno partnerstvo nosi jasno politično sporočilo o potrebni vzpostavitvi in krepitvi poti k reformam. Zagotovilo bo dodaten zagon za gospodarski, družbeni in regionalni razvoj partnerskih držav. Omogočilo bo dobro upravljanje, vključno s finančnim sektorjem, spodbujalo regionalni razvoj in socialno kohezijo ter pripomoglo k zmanjšanju socialno-ekonomskih razlik v partnerskih državah. Tako bo vzhodno partnerstvo dopolnjevalo makroekonomsko pomoč, ki jo zagotavljajo ustrezni mednarodni instrumenti.

Poglobljeni dvostranski odnosi

4. Udeleženci praškega srečanja na vrhu imajo skupno željo, da bi poglobili in okrepili dvostranske odnose med EU in partnerskimi državami, ob upoštevanju posebnih razmer in želja vsake partnerske države ter ob spoštovanju sedanjih dvostranskih odnosov med EU in zadevno partnersko državo. Strinjali so se, da bi morale dvostransko sodelovanje v okviru vzhodnega partnerstva biti podlaga za pridružitvene sporazume med EU in tistimi partnerskimi državami, ki so pripravljene in sposobne spoštovati izhajajoče zaveze.
5. Novi pridružitveni sporazumi bodo poleg sedanjih priložnosti za trgovino in naložbe med drugim vključevali vzpostavitev ali cilj vzpostavitve obsežnih in celovitih prostotrgovinskih območij, kjer bodo okrepljeni pozitivni učinki liberalizacije trgovine in naložbe s prilagajanjem zakonov, kar bo vodilo h konvergenci z zakoni in standardi EU. Odprti trgi in gospodarsko povezovanje so bistvenega pomena za razvoj partnerskih držav in spodbujanje politične stabilizacije. Vzpostavitev dvostranskih obsežnih in celovitih prostotrgovinskih območij med EU in partnerskimi državami bi lahko dolgoročno zrasla v omrežje obsežnih in celovitih prostotrgovinskih območij.
6. Evropska unija bo razvila celovite programe za vzpostavljanje institucij z vsako posamezno partnersko državo, da bi se izboljšale njihove upravne zmogljivosti, vključno s pomočjo usposabljanja, tehnične pomoči in vseh ustreznih inovativnih ukrepov.
7. Podpiranje mobilnosti državljanov in liberalizacija vizumske ureditve v varnem okolju je še en pomemben vidik vzhodnega partnerstva. S sporazumi o poenostavitvi vizumskega postopka in ponovnem sprejemu bo spodbujalo mobilnost državljanov partnerskih držav; EU bi morala v skladu s skupnim pristopom k vprašanju migracij tudi sprejeti postopne ukrepe za popolno liberalizacijo vizumske ureditve kot dolgoročnega cilja za posamezne partnerske države in za vsak primer posebej, če je poskrbljeno za dobro upravljanje in varno mobilnost.

8. Cilj vzhodnega partnerstva je okrepiti energetska varnost s sodelovanjem na področju dolgoročne, stabilne in varne oskrbe z energijo in njenega prenosa, tudi z boljšo zakonodajo, energetska učinkovitostjo in večjo rabo obnovljivih virov. Določbe o energetska soodvisnosti bi lahko vključili v pridružitvene sporazume ali druge dvostranske sporazume med EU in partnerskimi državami. Pri sodelovanju na področju energetike bi morala biti upoštevana drugi strateški pregled energetska politike in energetska politika vsake posamezne partnerske države.

Poudarek na večstranskem sodelovanju

9. Večstranski okvir vzhodnega partnerstva bo omogočil sodelovanje ter odprt in svoboden dialog, s čimer se skušajo doseči cilji partnerstva. Deloval bo na podlagi skupnih sklepov Evropske unije in partnerskih držav. Zagotavljal bo forum za izmenjavo informacij in izkušenj o ukrepih partnerskih držav na področju tranzicije, reform in posodobitve ter EU zagotovil dodatni instrument, ki bo spremljal te procese. Omogočil bo razvoj skupnih stališč in dejavnosti. Cilj večstranskega okvira bo krepitev vezi med samimi partnerskimi državami in bo forum za razprave o nadaljnjem razvoju vzhodnega partnerstva.

Približevanje na področju zakonodaje in predpisov je bistveno za tiste države, ki si želijo doseči napredek v procesu približevanja Evropski uniji. Večstranski okvir bo zagotavljal podlago za sistematična prizadevanja v zvezi s tem, tudi z organizacijo namenskih sestankov, kjer bodo uradniki iz Evropske unije predstavili in razložili zakonodajo in standarde EU ter jih primerjali z nacionalnimi politikami in zakonodajo.

10. Srečanja voditeljev držav ali vlad vzhodnega partnerstva bodo načeloma potekala vsaki dve leti. Potekati bi morala v EU in partnerskih državah. Ministri za zunanje zadeve se bodo srečali vsako leto. Ti sestanki na visoki ravni bodo nadalje oblikovali vzhodno partnerstvo.

11. Štiri tematske platforme, ki jih trenutno organizira Evropska komisija, bodo vključevale ciljno usmerjene konference in omogočile odprto in svobodno razpravo na podlagi glavnih področij sodelovanja: demokracije, dobrega upravljanja in stabilnosti, gospodarskega povezovanja in zblíževanja s sektorskimi politikami EU, energetska varnostjo in stikov med ljudmi.
12. Prve konference v okviru štirih tematskih platform bodo potekale junija 2009. V vsaki platformi bosta sprejeta sveženj realnih osrednjih ciljev, ki jih bo treba redno posodabljeni, ter ustrezni delovni program, pregledan pa bo tudi doseženi napredek. Vsaj dvakrat letno naj bi potekali sestanki na ravni višjih uradnikov, ki sodelujejo pri reformi na ustreznih področjih politik. Poročila platform bodo predstavljena na letnih sestankih ministrov za zunanje zadeve. Delo platform se lahko občasno spodbuja s sektorskimi ministrskimi sestanki. Organizirane bodo tudi delovne skupine za podporo delu tematskih platform na posebnih področjih.

Tretje države bodo lahko za vsak primer posebej sodelovale v konkretnih projektih, dejavnostih in na sejah tematskih platform, če bo to prispevalo k uresnitvi ciljev posebnih dejavnosti in splošnih ciljev vzhodnega partnerstva. Dejavnosti v okviru večstranskega okvira vzhodnega partnerstva bi morale biti prostovoljne in potekati po načelu sodelovanja.

13. Udeleženci praškega srečanja na vrhu podpirajo začetek izvajanja vodilnih pobud, ki bi vzhodnemu partnerstvu zagotavljale prepoznavnost ter dale zagon in konkretne vsebine. Z zanimanjem pričakujejo prve razprave v okviru platform na to temo.
14. Zagotovljeno bo dopolnjevanje z regionalnimi pobudami med Evropsko unijo in zadevnimi partnerskimi državami, zlasti sinergijo Črnega morja. Delovanje z drugimi regionalnimi pobudami bi morali obravnavati za vsak primer posebej.

15. Praškega srečanja na vrhu so se udeležili visoki predstavniki Evropskega parlamenta, Odbora regij, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Evropske investicijske banke in Evropske banke za obnovo in razvoj. V vzhodnem partnerstvu bodo v okviru večstranskih platform sodelovali različni akterji, tudi vladna ministrstva in agencije, parlamenti, civilna družba, mednarodne organizacije (kot so OVSE, Svet Evrope in OECD), mednarodne finančne institucije, zasebni sektor ter gospodarski in socialni partnerji.

Zato udeleženci praškega srečanja na vrhu pozivajo poslance iz Evropske unije in partnerskih držav, naj predstavijo mnenja glede predloga Evropskega parlamenta o ustanovitvi vzhodne parlamentarne skupščine evropskega sosledstva (EURO-NEST PA) ter pozivajo Evropsko komisijo, naj oblikuje in predlaga podrobnosti za vzpostavitev foruma civilne družbe vzhodnega partnerstva.

Udeleženci tudi pozivajo Evropsko investicijsko banko, naj si v okviru svojega mandata za vzhodno partnerstvo prizadeva za podporo naložbam v mala in srednje velika podjetja. Evropsko investicijsko banko, Evropsko banko za obnovo in razvoj ter druge mednarodne finančne institucije poziva, naj sprejmejo ustrezne skupne olajšave za mala in srednje velika podjetja.

Financiranje

16. V skladu z izjavo evropskega partnerstva iz marca 2009, ki jo je sprejel Evropski svet, bo Evropska unija za cilje vzhodnega partnerstva prispevala večjo finančno podporo in pri tem upoštevala napredek posameznih partnerskih držav. Udeleženci praškega srečanja na vrhu se strinjajo, da bodo poleg finančne podpore Skupnosti in državnega sofinanciranja za izvajanje vzhodnega partnerstva potrebni dodatni finančni viri. Zato pozivajo donatorje, mednarodne finančne institucije in zasebni sektor, naj zagotovijo dodatno financiranje v podporo reformam, vodilnim pobudam in projektom.

17. Vzhodno partnerstvo bi moralo vsebovati inovativni pristop za spodbujanje skupne odgovornosti in bolj poglobljenega sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem. Proaktivna politična podpora ter spodbude in zagotovitve zasebnemu sektorju bi morale ustvariti pogoje, ki bi zasebni sektor spodbudile k naložbam v konkretne projekte v partnerskih državah, da bi tako prispevali k doseganju ciljev vzhodnega partnerstva.
18. Udeleženci praškega srečanja na vrhu pozivajo EIB, EBRD in druge mednarodne finančne institucije, da pospešijo prizadevanja in pomagajo partnerskim državam pri reformah in posodobitvi ter opredelijo primerne naložbene projekte.

Zaključki

19. Udeleženci praškega srečanja na vrhu se strinjajo, da je treba spodbujati ključna načela in namene vzhodnega partnerstva v javnosti, aktivirati podporo za to partnerstvo in dvigati zavest o njem. Večja prepoznavnost konkretnih projektov in dejavnosti bo to pobudo približala državljanom.
20. Udeleženci praškega srečanja na vrhu pozivajo sedanje in prihodnja predsedstva Sveta Evropske unije in Evropsko komisijo, naj pospešijo skupna prizadevanja s partnerskimi državami, da bi določili razpored ministrskih srečanj in srečanj visokih uradnikov v večstranskem okviru vzhodnega partnerstva, opredelili prednostne naloge za dejavnosti tematskih platform v obdobju 2009–2010 in pripravili predloge o prvem izvajanju vodilnih pobud.
21. Udeleženci praškega srečanja na vrhu verjamejo, da bosta rezultat praškega srečanja na vrhu in ustanovitev vzhodnega partnerstva spodbudila napredek demokracije, okrepila stabilnost in blaginjo ter zagotovila dolgotrajne in oprijemljive koristi državljanom vseh sodelujočih držav. V tesnem sodelovanju si bodo prizadevali za cilje, predvidene v skupni izjavi.